

کانولوشن

کانولوشن (پیچش) دو تابع $f(x)$ و $g(x)$ را با نماد $f(x) * g(x)$ نمایش می‌دهیم و آن را به صورت زیر تعریف می‌کنیم.

$$f(x) * g(x) = \int_0^x f(t)g(x-t)dt$$

خواص کانولوشن

$$f(x) * g(x) = g(x) * f(x) \quad (۱)$$

$$\text{اگر } \mathcal{L}\{f(x)\} = F(s) \text{ و } \mathcal{L}\{g(x)\} = G(s), \text{ آن گاه:} \quad (۲)$$

$$\mathcal{L}\{f(x) * g(x)\} = \mathcal{L}\{f(x)\}\mathcal{L}\{g(x)\} = F(s)G(s)$$

$$\text{اگر } \mathcal{L}\{f(x)\} = F(s) \text{ و } \mathcal{L}\{g(x)\} = G(s), \text{ آن گاه:} \quad (۳)$$

$$\mathcal{L}^{-1}\{F(s)G(s)\} = f(x) * g(x) = g(x) * f(x)$$

مسائل حل شده

(۱) تبدیل $\mathcal{L}^{-1} \left\{ \frac{1}{s^2 - 5s + 6} \right\}$ را بیابید.

پاسخ:

$$\begin{aligned}\mathcal{L}^{-1} \left\{ \frac{1}{s^2 - 5s + 6} \right\} &= \mathcal{L}^{-1} \left\{ \frac{1}{s-2} \times \frac{1}{s-3} \right\} \\ &= \mathcal{L}^{-1} \left\{ \frac{1}{s-2} \right\} * \mathcal{L}^{-1} \left\{ \frac{1}{s-3} \right\} \\ &= e^{2x} * e^{3x} \\ &= \int_0^x e^{2t} \times e^{3(x-t)} dt \\ &= e^{3x} \left(-e^{-t} \Big|_0^x \right) \\ &= e^{3x} (-e^{-x} + e^0) \\ &= -e^{2x} + e^{3x}\end{aligned}$$

(۲) تبدیل $\mathcal{L}^{-1} \left\{ \frac{6}{s^2 - 1} \right\}$ را بیابید.

پاسخ:

$$\begin{aligned}\mathcal{L}^{-1} \left\{ \frac{6}{s^2 - 1} \right\} &= 6 \mathcal{L}^{-1} \left\{ \frac{1}{(s-1)(s+1)} \right\} \\ &= 6 \mathcal{L}^{-1} \left\{ \frac{1}{s-1} \right\} * \mathcal{L}^{-1} \left\{ \frac{1}{s+1} \right\} \\ &= 6 e^x * e^{-x} \\ &= 6 \int_0^x e^t \times e^{-(x-t)} dt \\ &= 6 e^{-x} \left(\frac{1}{2} e^{2t} \Big|_0^x \right) \\ &= 6 e^{-x} \left(\frac{1}{2} e^{2x} - \frac{1}{2} e^0 \right) \\ &= 3 e^{-x} (e^{2x} - 1) = 3 e^x - 3 e^{-x}\end{aligned}$$

۳) تبدیل $\mathcal{L}^{-1} \left\{ \frac{1}{s(s^2 + 4)} \right\}$ را بیابید.

پاسخ:

$$\begin{aligned}\mathcal{L}^{-1} \left\{ \frac{1}{s(s^2 + 4)} \right\} &= \mathcal{L}^{-1} \left\{ \frac{1}{s} \times \frac{1}{s^2 + 4} \right\} \\ &= \mathcal{L}^{-1} \left\{ \frac{1}{s} \right\} * \mathcal{L}^{-1} \left\{ \frac{1}{s^2 + 4} \right\} \\ &= 1 * \frac{1}{2} \sin(2x) \\ &= \frac{1}{2} \sin(2x) * 1 \\ &= \int_0^x \frac{1}{2} \sin(2t) dt \\ &= -\frac{1}{4} \cos(2t) \Big|_0^x \\ &= -\frac{1}{4} \cos(2x) + \frac{1}{4} \\ &= \frac{1}{4} (1 - \cos(2x))\end{aligned}$$

مسائل تکمیلی

تبدیل معکوس لاپلاس توابع زیر را بیابید.

$$\mathcal{L}^{-1} \left\{ \frac{1}{(s-1)(s-2)} \right\}$$

$$\mathcal{L}^{-1} \left\{ \frac{1}{s^2 + 3s - 4} \right\}$$

$$\mathcal{L}^{-1} \left\{ \frac{9}{s(s^2 + 9)} \right\}$$

$$\mathcal{L}^{-1} \left\{ \frac{2}{s(s+1)} \right\}$$

$$\mathcal{L}^{-1} \left\{ \frac{3}{s^2(s^2 + 4)} \right\}$$

$$\mathcal{L}^{-1} \left\{ \frac{9}{s^2(s^2 + 9)} \right\}$$